

Pavel Jungmann, Archa: Textů o architektuře je na knižním trhu málo

Author: SF / Petr Bým | Published: 21.04.2010

Jaká je dosavadní bilance nakladatelství Archa?

Nebudu mluvit o edičních řadách moderní švýcarské, rakouské a německé prózy či drobnějších pracích regionálních, tedy zlínských autorů. Co se týká uměnovědné či architektonické edice: nedávno vyšla kniha rozhovorů s Miesem van der Rohe, která se věnuje hlavně jeho americkému období. Té předcházela publikace „Promyšlet architekturu“ od švýcarského architekta Petera Zumthora a také kniha „Rozhovory se studenty“ portugalského architekta Eduarda Souto de Moury.

Co se z toho prodává nejlépe?

Ukazuje se, že proslulost autora hraje velkou roli. Eseje architekta Zumthora už nemám na skladě, autor je prostě mimořádnou osobností oboru. To ostatně potvrdila i zcela zaplněná Betlémská kaple při jeho nedávné přednášce v Praze. Ale ani portugalský architekt Eduardo Souto de Moura, jehož eseje jsem vydal, není žádným outsiderem, nicméně u nás asi přece jen jde o jméno méně známé. Přitom jsou jeho „Rozhovory se studenty“ velmi silným textem - jako jsou ostatně mimořádné i jeho stavby - a neméně inspirující než myšlenky architekta Zumthora. Zájem čtenářů je ale nesrovnatelný, což mne, přiznávám, trochu mrzí.

Jaké jsou náklady tohoto typu knih?

Ve stovkách kusů. Přiznávám, že zájem čtenářů a poptávku jsem očekával větší. Pořád mám pocit, že textů o architektuře je na trhu málo.

Jaká je vůbec situace na českém trhu „architektonické“ literatury?

Myslím, že graficky výpravných knih o architektuře je na trhu dost. V tomto ohledu u nás určitě jsou k mání mimořádné tituly. Často se ale jedná pouze o výbory sestavené z toho nejlepšího, co ten či onen architekt navrhnul, jen jakési koláže. Já bych chtěl vydávat ucelené autentické texty architektů, eseje, přednášky, rozhovory, vrátit se i k historickým textům a podobně. Existují také deníky či zápisky z cest architektů, které čtenáři umožní nahlédnout do jejich uvažování, přiblíží způsob jejich práce. Myslím, že v tomto směru máme u nás „málo vydáno“.

S jakými problémy se potýkáte?

Nejspíš se stejnými jako všichni nakladatelé, ale některé jsou přece jen dosti specifické. Třeba kniha Petera Zumthora. Majitel práv na jeho texty mne dlouhou dobu od jejího vydání zrazoval. Když se totiž panu architektovi kniha nelíbí, on je proslulý perfekcionista, zakáže její prodej a kniha jde do stoupy - což se stalo třeba při italském vydání jeho textů. Nakonec jsem od nakladatele práva dostal a snažil se připravit vydání knihy k nedávne pražské přednášce autora, což se nakonec podařilo. Peter Zumthor knihu viděl, po svém vystoupení ji podepisoval, ale já zaslechl, že přitom mluvil o „pirátském“ vydání... Nakladatel mi nicméně v dopise napsal, že jsou s knihou spokojeni. Tak snad požadavek na stoupu nepadne, nakonec - už žádnou nemám.

S autory to nemáte snadné - trápí vás i konkurence?

Ale vůbec ne. Já s opravdovým zájmem sleduji nakladatelství, které se věnují uměnovědným knihám, mnohé tituly si kupuji a z každé dobré knihy mám radost. Rozhodně necítím nějakou konkurenci, je toho tolik k vydávání... Bohužel vydat kvalitní publikaci o výtvarném umění je dnes velmi drahá záležitost a poptávka, jak jsem už říkal, není moc silná. Knihy jsou dnes pro mnohé zbytkovým zbožím, často až na posledním místě. Tak je každý kvalitní uměnovědný titul, který vyjde, nemalou událostí. Tím spíše, že podpora ze strany sponzorů, která je u některých titulů takřka nezbytností, se dnes shání velmi těžko.

Co pro trh chystáte v tomto roce?

Brzy vyjde kniha esejů amerického profesora architektury Michaela Cadwela „Zvláštní detaily“, v které věnuje pozornost stavbám architektů Scarpy, Wrighta, Miese a Kahna. Velmi se těším na obsáhlou publikaci rozhovoru s Álvarem Sizou „Otázka měřítka“. Siza se v ní podrobně vrací ke svým stavbám, kniha je doplněna množstvím jeho skvělých kreseb. Pro vánoční trh připravuji velmi důležitou knihu: „Raumplan versus Plan Libre / Adolf Loos - Le Corbusier...“. Jde o jakousi učebnici sestavenou z popisu projektů domů obou uvedených architektů. Plánů mám samozřejmě více. Nakladatelská práce, to je běh na hodně dlouhé tratě, zajímají mne například texty Alberta Giacomettiho i dalších autorů. Obrazně řečeno, na stole toho Archa má hodně - třeba nedávno jsem se víceméně náhodně setkal s architektem Gionem Caminadou, jehož stavby mám velmi rád. Slíbil, že bude uvažovat o vydání svých textů v češtině - v nakladatelství Archa. Nevím, co z toho všeho se podaří.

21.04.2010 09:15, SF / Petr Bým